

Изтеглен копие Мисия Сисефов Мичаев

25.10.2014

КАЗУС №...

През есента на 2009 г. Симеон Дъбов помагал при извършването на ремонт на покрива на семейство Николови от с. С***. На 11.10.2009 г. след приключване окончателно на ремонта Симеон Дъбов заедно със Стоил Николов, Любен Николов и Любомир Николов започнали да се черпят, като всички изпили значително количество алкохол. След полунощ Дъбов и Любомир Николов решили да си допият в дома на Искрен Иванов от с. Л***, с когото били приятели. До с. Л*** Любомир Николов и Дъбов се придвижили с автомобила на Дъбов, който, след като пристигнали го оставили в началото на селото, поради опасения да не ги спре полиция, тъй като Дъбов бил употребил алкохол. Двамата стигнали пред дома на Иванов, който се намирал на централната улица в селото. След като констатирали, че входната врата на двора е била заключена, започнали да викат Иванов по име. Никой не им отговорил, а кучетата от съседните дворове се разлаяли. Тогава Любомир Николов и Симеон Дъбов, прескочили през оградата на двора, като бутнали няколко керемиди от нея и влезли в двора. Любомир Николов знаел, че Иванов спи в пристройката към къщата, затова и двамата се насочили натам. Междувременно Иванов, който спял в лятната кухня се събудил от лая на кучетата и падането на керемидите, станал от леглото и взел намиращия се на масата кухненски нож, който бил с дължина на острието 14 см и добре заострен режеш ръб. След което отворил вратата, Иванов забелязал Николов и Дъбов на около 2-3 метра от пристройката, до мазето и им извикал "Стой! Сега ще ви заколя!" Същият не разпознал „ношните“ гости, тъй като било тъмно и последните изплашени от думите му се обърнали и побягнали с намерение да напуснат двора. Първи побягнал Николов, който успял да прескочи оградата и се насочил към паркирания автомобил. Докато бягал чехлите му останали в двора на Иванов. Искрен Иванов обаче с ножа в ръка застигнал Дъбов, който леко се извърнал и посегнал към него с дясната си ръка, за да се защити. Иванов обаче пробол с ножа Дъбов в лявата му гръдна половина, в областта на сърцето, като ударът бил нанесен със сравнително малка сила. Въпреки нанесения му удар Дъбов успял да прескочи оградата и започнал да се отдалечава от къщата. Междувременно привлечена от лая на кучетата, падането на керемиди и викове в двора на Иванов дошла съседката му – Стоянка Мечева, която го заварила по бельо и с нож в ръка. Докато Иванов разказвал на Мечева, как двама души влезли в двора му и как той успял да прободне с ножа единия, към тях се приближил Любомир Николов и си поискал чехлите. Иванов познал сина на приятеля си, върнал му чехлите и му казал, че е пробол Дъбов, но последния избягал и не знаел къде е, нито имал намерение да го търси, прибрал се в кухнята, измил ножа и го оставил на масата. След като си взел чехлите Любомир Николов тръгнал да търси приятеля си – Дъбов. Открил го безжизнен на около двадесетина метра от къщата на Иванов. Веднага се обадил по мобилния си телефон на баща си – Любен Николов и брат си Стоил Николов и им

разказал какво се е случило. Били уведомени органите на МВР и Бърза помощ. След като лекарския екип пристигнал на място, констатирал смъртта на Дъбов. Служителите на МВР извършили оглед, фотоснимки, с протокол за доброволно предаване взели ножа, с който Иванов пробол Дъбов. По случая започнало досъдебно производство.

Разследващия полицай е предявил материалите по делото на обвиняемия Иванов пет дни след изтичането на удължения от съответния прокурор от Апелативна прокуратура срок на разследване. След което делото било изпратено в окръжната прокуратура, а оттам прокурорът изготвил обвинителен акт и го внесъл в окръжния съд.

От заключението на съдебномедицинската експертиза било видно, че в резултат на нанесения от Иванов удар с нож, в областта на сърцето на Дъбов същия починал, като непосредствената причина за смъртта била сърдечна тампонада от притискане на сърцето от излялата се кръв в околосърцевата торбичка, остра кръвозагуба в гръдната кухина, довели до остра сърдечно-съдова недостатъчност.

От съдебно-психиатричната експертиза било видно, че към момента на деянието Иванов могъл да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си и водещата емоция у него не бил страха от нападение спрямо него, а желанието му за отмъщение и саморазправа.

Иванов бил осъден. Същият до момента на деянието 12.10.2009 г. не бил осъждан.

За времето от 12.10.2009 г. до 21.10.2009 г. – 10 дни Иванов имал мярка за неотклонение „Задържане под стража“, а от 22.10.2009 г. до 28.05.2012 г. – 950 дни, когато присъдата му окончателно влязла в сила, мярката му за неотклонение била „Домашен арест“.

ВЪПРОСИ:

1. Каква е правната квалификация на извършеното деяние?
2. Каква е формата на вината?
3. Може ли да се твърди, че в конкретния случай Иванов е действал при условията на неизбежна отбрана? А при условията на мнима неизбежна отбрана?
4. Предявяването на делото на обвиняемия на петия ден след изтичането на удължения срок на разследване явява ли се съществено процесуално нарушение, ако да защо и какво и това действие има ли въобще правна стойност. Обосновете отговора си.
5. След влизането на присъдата в сила следва ли да се приспадне времето през което Иванов е имал мярка за неотклонение „Задържане под стража“ и времето, през което мярката му за неотклонение е била „Домашен арест“ и ако да, реално колко дни следва да бъдат приспаднати от присъдата на Иванов?

ОТГОВОР на въпрос № 1: по чл. 115 от НК- тый като Иванов умишлено умъртвил Дъбов, пробождайки го с нож в областта на сърцето.

ОТГОВОР на въпрос № 2: евентуален умисъл. Иванов не е целял пряко настъпване на смъртта на Дъбов, но я е предвидил като възможен противоправен резултат и се е съгласил с настъпването му. В подкрепа на този извод е факта, че средството на престъплението е бил кухненски нож с острие от 14 см и добре заострен режещ ръб, който е напълно способен да причини смърт, обстоятелство безспорно съзнавано от Иванов, когато го е взел от масата, подгонил Николов и Дъбов и е пробол последния. Макар ударът да е бил нанесен със сравнително малка сила, той е бил насочен в сърдечната област на Дъбов.

ОТГОВОР на въпрос № 3: Иванов не е действал при условията на неизбежна отбрана съгласно чл. 12, ал.1 от НК, защото: за да е налице института на неизбежната отбрана е необходимо да има непосредствено и противоправно нападение, което пряко да застрашава или накърнява законни права и интереси на държавата и обществото, личността или правата на отбраняващия се или на други лица. В конкретния казус Иванов се е събудил от лая на кучета и падането на керемиди и се е въоръжил с нож, годен да причини смърт. Към този момент, докато отвори вратата същия е нямал представа, че в двора му се намират хора. Следователно към този момент той е нямал ясно оформена представа, че някой посяга на живота или имуществото му, а според постановление на пленума на ВКС № 12/1973 г. неизбежна отбрана за предполагаемо бъдещо нападение е недопустима. Освен това според решение № 2/1986 г. на ВКС по н.д. 654/1985 г., когато деецът предварително се въоръжи и се подготви за посрещане на нападението на пострадалия – не може да има неизбежна отбрана-настоящия случай е такъв – Иванов е имал достатъчно време да оцени ситуацията, но с обмислени и целенасочени действия е взел ножа и се е подготвил да посрещне едно предполагаемо бъдещо нападение. Освен това, когато е отворил вратата и е излязъл, той е видял двете лица да стоят до мазето и неправилни нищо. След като ги заплашил, че ще ги заколи и двамата се обърнали и побягнали, с което ясно му показали, че искат възможно по-бързо да напуснат имота му, а не да го нападнат. Дъбов до последния момент преди пробождането не е давал никакви индикации, че иска да нападне Иванов, замахвайки към Иванов с дясната си ръка е искал и целял единствено да се предпази, защити от Иванов. Не на последно място следва да се вземе предвид заключението на съдебно-психиатричната експертиза, че при извършване на деянието водещата емоция у Иванов не бил страха от нападение спрямо него, а желанието му за отмъщение и саморазправа. Съгласно трайната съдебна практика института на неизбежната отбрана не може да обслужва действия на саморазправа и отмъщение, както и че след прекратяването на нападението, когато нападнатият се превърне в нападател, той не действа при условията на неизбежна отбрана /Р-315/2008 г.ВКС, Р-476/2003 г.

ВКС,а съгласно Р-95/1986 г. на ОСНК е застъпено най-точно становището, че когато нападателят преустанови нападението и започне да бяга, а нападнатият го настигне и убие последния не може да се позовава на неизбежната отбрана или на превишаване на пределите ѝ, тъй като с бягството от първоначалното стълкновение нападението е било прекратено.

Няма и мнима неизбежна отбрана – за да има мнима неизбежна отбрана би следвало да е налице увреждане в резултат на мнимо нападение. В случая по конкретния казус няма такива факти-Дъбов се е отдалечавал от Иванов, без да показва с нищо че се кани да му навреди по какъвто и да е било начин. При отсъствието на обективни данни за нападение субективното допускане или предположение на Иванов че е или е бил могъл да бъде нападнат са ирелевантни, тъй като мнимата неизбежна отбрана изисква деецът да е уверен че се отбранява срещу непосредствено противоправно нападение /Р-700/09.12.1996 г. по н.д. 560/1996 г. на II н.о. Освен това Иванов е имал достатъчно време и е разполагал с необходимия интелектуален потенциал да възприеме и разбере намеренията на бягащите посетители, поради което е изключена грешка/била тя извинителна или не/ относно действителността на нападението.

ОТГОВОР на въпрос № 4: Няма нарушение на процесуалните правила, нито съществено, нито несъществено, защото предявяването на материалите от разследването е чисто процесуално действие, а не действие по разследването, следователно за него не се отнася разпоредбата на чл. 234, ал. 7 от НПК. Въпросната алинея визира единствено и само действия по разследването.

ОТГОВОР на въпрос № 5: От присъдата следва да му се приспадат общо 485 дни, защото: от 12.10.2009 г. до 21.10.2009 г. Иванов е имал мярка за неотклонение“Задържане под стража“- общо 10 дни. За времето от 22.10.2009 г., до окончателно влизане в сила на присъдата му – 28.05.2012 г. е имал 950 дни, през които е бил под „Домашен арест“. Съгласно чл. 59, ал.1,т.1 от НК един ден задържане се зачита за един ден лишаване от свобода, а съгласно чл. 59, ал.1, ал.1, т.2 от НК два дни домашен арест се зачитат за един ден лишаване от свобода. От присъдата следва да се приспадат 10 дни, през които Иванов е бил задържан и 475 дни от домашния арест/475 е половината на 950/ или общо 485 дни.

Забележка- казусът е действителен случай от практиката на Окръжен съд – Пловдив. Делото е минало през три инстанционен контрол, приложени са и съответните съдебни актове. В казуса са променени имената на съответните лица.